

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4175/2023
09.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Пеко Обрадовић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „ЖИТОРАЂА“ са седиштем у Житорађи, чији је пуномоћник Горан Тодоровић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4744/22 од 06.07.2023. године, у седници већа одржаној 09.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4744/22 од 06.07.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 97/21 од 19.04.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог број .. од 22.09.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, на радно место „...“ односно распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка, исплати износ од 234.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4744/22 од 06.07.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П1 97/21 од 19.04.2022. године.

Тужени је против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др. закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог по основу Уговора о раду број .. од 30.09.2008. године, на радном месту „...“ са пуним радним временом у трајању од 40 часова недељно. Изменом и допуном Правилника о систематизацији радних места туженог број 29 од 12.09.2017. године, измењен је члан 22. Правилника о систематизацији радних места код туженог од 18.01.2017. године, тако што је ранији Правилник, између осталог, измењен у делу који се односи на број извршилаца на радном месту „...“ на којем је био запослен тужилац, и то тако што је број извршилаца са „4“ смањен на „3“. Општинско веће Општине Житорађа је закључком од 14.09.2017. године дало сагласност на наведену измену и допуну Правилника, а в.д. директора туженог је дана 20.09.2017. године донео критеријуме за утврђивање вишка запослених у ЈКП „Житорађа“, где су као основни критеријуми одређени: остварени учинак запослених у протеклих годину дана, број чланова уже породице који остварује зараду, дужина радног стажа у ЈКП „Житорађа“, степен стручне спреме и број деце на школовању. Тужени је 21.09.2017. године сачинио ранг листу, под бројем 617, по којој је тужилац у односу на остале запослене оцењен најнижом оценом 10,8. Решењем о отказу уговора о раду туженог број .. од 22.09.2017. године, тужиоцу је престао радни однос 22.09.2017. године, због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређен, на основу измене Правилника о систематизацији радних места, којим је смањен број извршилаца код туженог на пословима „...“, и уз образложење да послодавац није у могућности да обезбеди други посао тужиоцу у нижем степену стручне спреме одговарајућег занимања, нити да му обезбеди преквалификацију, доквалификацију или му понуди посао код другог послодавца, уз обавезу да му исплати сва примања која је остварио до дана престанка радног односа, као и отпремнину у износу од 95.401,26 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца и поништили као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца, и то: 1) ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Решењем туженог број .. од 22.09.2017. године, тужиоцу је престао радни однос због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређен, с позивом на донете Измене и допуне Правилника о систематизацији радних места ЈКП „Житорађа“ од 12.09.2017. године, којима је члан 22. Правилника о систематизацији радних места од 18.01.2017. године измењен и у делу који се односи на број извршилаца на радном месту „...“, тако што је број извршилаца са „4“ смањен на „3“. У тој ситуацији, и по оцени Врховног суда, решење о отказу уговора о раду једном од запослених мора да садржи оправдане разлоге и чињенице због којих је баш тај запослени од већег броја извршилаца на истом радном месту проглашен за технолошки вишак, а што је, према правилној оцени нижестепених судова, изостало у конкретном случају. Осим тога, правилно налазе нижестепени судови да тужени није поступио на начин прописан чланом 21. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, пошто је био дужан да међу запосленима који раде исти посао спроведе анкету, као и да приликом одлучивања није применио критеријуме прописане чланом 74. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији РС („Службени гласник РС“, број 27/15 - ступио на снагу 26.03.2015. године), сходно обавези из члана 73. истог ПКУ. Стога није било основа за доношење решења о отказу уговора о раду сагласно цитираној одредби члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду.

Како је тужиоцу незаконито престао радни однос, правилно је применом члана 191. став 1. Закона о раду, обавезан тужени да тужиоца врати на рад.

Врховни суд није посебно ценио наводе ревизије, имајући у виду да се у ревизији у суштини понављају наводи истицани у жалби који су били предмет детаљне и правилне оцене у другостепеној пресуди.

С обзиром на изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена као неоснована, у смислу члана 153. став 1. ЗПП, одбијен је и захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић